

PROTOCOL DE PROTECCIÓ PER A VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE QUE TREBALLEN O ESTUDIEN EN LA UNIVERSITAT D'ALACANT

1. PRESENTACIÓ

La violència de gènere és la manifestació més visible de les desigualtats que persisteixen entre dones i homes i que atempta contra la integritat, la dignitat i la llibertat de les dones. És un problema que també està present en els entorns universitaris. Des del compromís de la Universitat d'Alacant de disposar d'un espai de treball i estudi segur i de garantir la permanència en els seus estudis a les alumnes víctimes de violència de gènere d'aquesta, els vicerectorats amb competències en matèria de seguretat (Vicerectorat de Campus i Tecnologia) i igualtat de gènere (Vicerectorat de Responsabilitat Social, Inclusió i Igualtat) van sol·licitar a la direcció del Servei de Seguretat de la UA un *Protocol de protecció per a víctimes de violència de gènere que treballen o estudien a la Universitat d'Alacant*. Amb aquest es desenvolupa el que s'estableix en el Capítol V (Mesures d'actuació davant de situacions de violència de gènere) del *Protocol de prevenció i actuació enfront de l'assetjament sexual, per raó de sexe i per orientació sexual de la Universitat d'Alacant* atenent al marc de les competències legalment establides i a la legislació vigent que situa en diverses unitats dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat com a responsables del seguiment i la protecció de les dones víctimes de violència de gènere.

L'objectiu del *Protocol* és proporcionar a les víctimes de violència de gènere els mitjans i les mesures de protecció personal (puntuals, provisionals o permanents) necessaris per a garantir-ne la seguretat. Aquestes mesures seran complementàries i subordinades a aquelles que, en el seu cas, estableixca el Ministeri de l'Interior i que dependrà del nivell de risc assignat. Les mesures de protecció les determinarà el vicerectorat amb competències en matèria de seguretat de manera personalitzada sobre la base de la informació facilitada per la persona afectada i, en si escau, al nivell de risc establert pel Ministeri de l'Interior. Aquestes mesures estaran secundades per la disponibilitat, la vigilància i la protecció que pot fer el personal de seguretat i vigilància que presta servei de vigilància a la UA. La finalitat no és substituir o assumir les funcions i la competència de la Policia Nacional o Local, responsables de la protecció de les

persones amb ordre de protecció, sinó complementar-les dins dels espais de la UA. Per això s'establirà una col·laboració activa i eficient, tant en l'aspecte preventiu com en l'operatiu, que determinarà les actuacions del personal de seguretat i vigilància de la UA i la Policia Local o Policia Nacional. L'objectiu és utilitzar els recursos disponibles per a aquesta nova comesa, i servir-se de les seues capacitats de control, vigilància, observació i intervenció que la UA desplega en les zones assignades i que desenvolupen en rondes i patrulles que es fan per les instal·lacions de la UA.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquest *Protocol* és aplicable al personal docent i investigador, al personal d'administració i serveis, estudiants, personal contractat, personal extern o qualsevol altre personal amb relació contractual directa o indirecta amb la UA, que comuniqui l'existència d'una situació de risc, denunciada o no, com a víctima de violència de gènere. En particular, serà aplicable en els supòsits següents:

- a) Víctimes de violència de gènere sense denúncia.
- b) Víctimes de violència de gènere amb interposició de denúncia i retirada d'aquesta.
- c) Víctimes de violència de gènere amb interposició de denúncia i en fase de tractament jurídic o policial.
- d) Víctimes de violència de gènere en espera de resolució judicial i que ha sol·licitat l'adopció de mesures cautelars.
- e) Víctimes de violència de gènere amb ordre de protecció decretada pel jutjat competent.
- f) Víctimes de violència de gènere amb sentència (ferma o no) que continga mesures de protecció específica.

3. ABAST

Aquest *Protocol* es desenvoluparà mitjançant:

- L'elaboració, la implantació i el seguiment d'un *Pla de Protecció Personal* en contacte permanent amb el personal de seguretat i vigilància de la zona on se situa el centre de treball o estudi de la víctima, i també amb el Servei de Seguretat de la UA.

- El desenvolupament d'un *Pla de Coordinació* amb agents de protecció dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.
- L'aplicació d'un *Pla de Vigilància Preventiva*.

4. ACTIVACIÓ DEL PROTOCOL

El *Protocol* s'activarà a sol·licitud de la persona afectada o la persona representant d'aquesta, d'un familiar directe o de la persona responsable del seu centre de treball o estudi, amb l'autorització expressa de la persona afectada.

Activat el *Protocol*, el vicerectorat amb competències en matèria de seguretat serà l'encarregat de l'elaboració del *Pla de Protecció Personal*, que s'implementarà pel Servei de Seguretat i el personal de seguretat i vigilància i del qual es donarà coneixement immediat al vicerectorat amb competències en matèria d'igualtat de gènere.

5. ACTUACIONS

Quan la persona afectada o el seu representant comuniqui al vicerectorat amb competències en matèria de seguretat, o a qualsevol altre òrgan de la UA, que vol acollir-se a aquest *Protocol*, es recaptarà tota la informació necessària per a establir els mecanismes de treball oportuns i definir el *Pla de Protecció Personal*

En els supòsits a) i b) de l'apartat 2, el vicerectorat amb competències en matèria d'igualtat de gènere s'encarregarà d'informar i orientar la víctima en tot el que siga necessari perquè dispose dels mitjans oportuns que li permeten, si així ho decideix, denunciar la situació existent i eixir de la situació de risc derivada.

En atenció a l'estat de la víctima (situació personal, nivells de risc comunicats, probabilitat de materialització de l'amenaça i uns altres), el vicerectorat amb competències en matèria d'igualtat de gènere podrà sol·licitar, amb caràcter preventiu, i fins a la tramitació de les actuacions oportunes per part de l'autoritat judicial, la intervenció del vicerectorat amb competències en matèria de seguretat a l'efecte de ser inclosa en aquest *Protocol*.

En els supòsits c) i d) de l'apartat 2, i després de recaptar la informació necessària relativa al nivell de risc i probabilitats de materialització, el vicerektorat amb competències en matèria de seguretat procedirà de la manera següent:

1. Implementació d'un *Pla de Protecció Personal* provisional en què es tindran en compte tots els condicionants del lloc de treball o lloc d'estudi i ubicació del centre. Aquest pla serà específic per a cada persona i es tindrà en compte en la seua elaboració el contingut de la Instrucció 7/2016, de la Secretaria d'Estat de Seguretat, *per la qual s'estableix un nou protocol per a la valoració policial del nivell de risc de violència de gènere -Llei orgànica 1/2004- i de gestió de la seguretat de les víctimes*. Aquest document contindrà les indicacions i les informacions necessàries per a actuar de manera que es minimitzen els riscos derivats de la situació existent, especialment el risc contra la integritat física de la víctima.

A través de l'establiment de rutines d'actuació, de pautes de conducta, de mesures de seguretat, de regles de comunicació, etc. es procurarà a la víctima els mitjans necessaris per a facilitar aquesta minimització de riscos sense la intervenció de recursos externs, fet que afavorirà el desenvolupament de la seua autoconfiança i seguretat. La validesa d'aquest *Pla de Protecció* estarà condicionat a la implantació del que disposen, si escau, les agents i els agents assignats en l'ordre de protecció.

2. Implementació dels procediments d'actuació específics oportuns per part del personal de seguretat i vigilància de la zona que corresponga per a gestionar la protecció de la persona afectada, els quals s'encaminaran al fet que puga disposar, a requeriment seu, de la presència del personal de seguretat i vigilància que li garantisca la integritat davant de qualsevol amenaça, risc o sospita existent tant en els accessos o les eixides del lloc de treball o estudi, com durant el temps que romanga a les instal·lacions de la UA. Igualment s'establirà el procediment de contravigilància amb la finalitat de detectar possibles intents d'aproximació de la persona denunciada a la persona afectada.

3. Implementació d'un procediment de coordinació amb les persones responsables dels centres on treballa o estudie la persona afectada amb la finalitat d'obtenir la seua col·laboració en la seguretat d'aquesta.

En els supòsits e) i f) de l'apartat 2, quan ja hi haja una ordre de protecció decretada pel jutjat competent, bé com a mesura provisional o recollida en sentència (ferma o no), s'actuarà segons que estableixen els supòsits c) i d) comptant, addicionalment, amb la unitat de Policia Local o Policia Nacional que porte el seguiment de l'ordre. Amb aquestes unitats es coordinaran les actuacions que cal fer en matèria preventiva i operativa i incorporaran als protocols de treball aquelles indicacions fetes amb la finalitat de millorar la seguretat de la persona protegida.

A aquest efecte, ha de tenir-se en compte que l'actual Sistema de Seguiment Integral en els casos de Violència de Gènere de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior (Sistema VioGén), l'assignació del nivell de risc corresponent i l'establiment de les mesures d'autoprotecció procedents que s'inclouran en un *Pla de Seguretat Personalitzat* com es detalla en l'annex II del *Protocol*. La funció del Servei de Seguretat de la UA serà col·laborar i cooperar en tot el que siga necessari per a l'efectivitat d'aquestes mesures dins de les seues instal·lacions, bé amb els mitjans propis disponibles, bé facilitant l'actuació dels agents de protecció de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat assignats en les mesures de caràcter policial complementàries assignades atenent el nivell de risc.

6. ATENCIÓ ALS NIVELLS DE RISC EN PREVENCIÓ DE DANYS COL·LATERALS

Els nivells de risc que s'estableixen a través del procediment Valoració Policial del Risc (VPR), atenent criteris facilitats pel Sistema VioGén, en són cinc: NO APRECIAT, BAIX, MITJÀ, ALT i EXTREM. A cadascun d'aquests nivells correspon una protecció específica que el sistema ja quantifica en atenció a totes les dades incorporades a aquest.

En aquells casos en què el risc assignat a la persona afectada és ALT o EXTREM, no s'ha de descurar que a més de la víctima també poden trobar-se exposades al risc les persones del seu entorn immediat en el lloc de treball o estudi, per la qual cosa

per part del vicerectorat amb competències en matèria de seguretat també s'hauran d'establir, en coordinació amb els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat assignades a la seua protecció, aquelles mesures que s'estimen oportunes per a minimitzar els riscos derivats i gestionar-los d'una manera efectiva.

Tant en el nivell de risc ALT o EXTREM, les mesures policials obligatòries que s'estableixen són la vigilància freqüent o permanent de la víctima, fins i tot en el seu lloc de treball o activitats diàries, per la qual cosa en aquests casos es facilitaran les tasques assignades a les agents i els agents per part de la UA i se'ls prestarà tota la col·laboració necessària a través de les persones responsables dels centres i del vicerectorat amb competències en matèria de seguretat.

7. PLANTEJAMENT D'ESCENARIS POSSIBLES

La UA haurà d'establir els procediments oportuns dirigits a gestionar els possibles escenaris que poden presentar-se ja que si la persona denunciada és aliena a la institució no hi ha cap problema en la gestió del risc ni actuació complementària a fer per aquesta, però pot ocórrer que els supòsits de risc es referisquen al fet que tant la víctima com la persona agressora compartisquen espais universitaris. A títol d'exemple:

COL-LECTIU VÍCTIMA	COL-LECTIU PERSONA AGRESSORA	LOCALITZACIÓ
PDI o PAS	PDI o PAS	DIFERENT CENTRE DE TREBALL EN DIFERENT CAMPUS. (Codi 1)
		DIFERENT CENTRE DE TREBALL EN EL MATEIX CAMPUS (Codi 2)
		MATEIX CENTRE DE TREBALL (Codi 3)
ESTUDIANT	ESTUDIANT	DIFERENT FACULTAT O ESCOLA/ DIFERENT CAMPUS (Codi 4)
		DIFERENT FACULTAT O ESCOLA / MATEIX CAMPUS (Codi 5)
		MATEIXA FACULTAT O ESCOLA (Codi 6)
PDI, PAS o ESTUDIANT	PERSONAL EXTERN (CONTRACTES)	MATEIX CAMPUS (Codi 7)
	PERSONAL EXTERN (CONTRACTES)	
(CONTRACTES)	PDI, PAS o ESTUDIANT	

La UA tindrà mecanismes immediats i efectius per a gestionar els riscos derivats d'aquestes situacions segons els nivells establits, entre els quals es preveuen les mesures que, d'acord amb el *Protocol d'actuació enfront de l'assetjament sexual, per raó de sexe i per orientació sexual de la UA* siguin procedents, sense perjudici de l'establiment de les mesures cautelars provisionals per a l'adequada protecció de la víctima.

L'ordre de protecció, per si mateix, no és un recurs dissuasiu ni eludeix completament les agressions, ja que es deixa en la voluntat pròpia de l'agressor el compliment d'una mesura que en principi està concebuda per la norma per a salvaguardar la integritat física de la víctima. És objectiu prioritari de les persones responsables i administracions implicades la incorporació de tots els mitjans al seu abast per a garantir l'efectivitat d'una ordre de protecció concreta en aquells llocs sota la seua responsabilitat en els quals facen funcions de gestió i direcció.

ANNEX I- Nivells de risc estimat i mesures policials de protecció a adoptar

<i>Nivell de risc</i>	<i>Mesures obligatòries</i>	<i>Mesures complementàries</i>
NO APRECIAT	<ul style="list-style-type: none"> • Les mateixes mesures, de tipus operatiu i assistencial, que per a qualsevol denunciant. Especialment, informació de drets i recursos que té a la seua disposició. • Facilitar recomanacions en mesures d'autoprotecció 	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitar a la víctima telèfons d'emergència i assistència especialitzada
BAIX	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitar a la víctima números de telèfon de contacte permanent (24 hores) amb les forces i cossos de Seguretat més pròximes. • Contactes telefònics esporàdics amb la víctima. • Comunicació a l'agressor-que la víctima té un servei policial de protecció. • Recomanacions sobre autoprotecció i maneres d'evitar incidents. • Informació precisa sobre el servei de teleassistència mòbil. • Derivació de la víctima cap als serveis socials i assistencials que corresponguen al seu domicili, recomanant-li encaridament que s'informe dels recursos a la seua disposició, especialment els que tinguen a veure amb la seua seguretat: punts de trobada, habitatges d'acollida, etc. • Informar a la víctima sobre les recomanacions que, per a aquest nivell de risc, s'estableixen en el disseny del pla de seguretat de l'annex II. • Si l'agressor té llicència d'armes, requerir-lo perquè les lliure voluntàriament al cos policial actuant. Posteriorment requerir ordre a l'Autoritat Judicial competent per a la retirada del permís d'armes 	<ul style="list-style-type: none"> • Contactes personals, esporàdics i discrets, amb la víctima (acordar amb ella la convivència d'utilitzar o no uniforme i/o vehicles amb distintius) • Confecció d'una fitxa amb les dades rellevants de la víctima i, que portarà el personal de patrulla. • Acompanyament al denunciat a arreplegar estris en el domicili, si l'autoritat judicial n'acorda l'eixida.
MITJÀ	<ul style="list-style-type: none"> • Vigilància ocasional i aleatòria en domicili i lloc de treball de la víctima, com també en entrada/eixida de centres escolars de filles o fills. • Acompanyament de la víctima en actuacions de caràcter judicial, assistencial o administratiu, quan es considere que pot haver-hi algun tipus de risc per a la mateixa víctima. • Entrevista personal amb la víctima per la persona 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprovació periòdica del compliment per l'agressor de les mesures judicials de protecció. • Entrevista amb personal de Serveis Assistencials que atenen la víctima / Punts d'Atenció Municipal, per a identificar altres

	<p>responsable o per personal de la unitat policial encarregada de la seua protecció.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informar la víctima sobre les recomanacions que, per a aquest nivell de risc, s'estableixen en el disseny del Pla de Seguretat de l'annex II. 	<p>maneres efectives de protecció.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trasllet de la víctima per a ingrés en un centre d'acollida.
ALT	<ul style="list-style-type: none"> • Vigilància freqüent i aleatòria en domicili i lloc de treball de la víctima, així com en entrada/eixida de centres escolars de filles o fills. • Si no ho ha fet, insistir a la víctima en el seu trasllat a un centre d'acollida o al domicili d'un familiar durant els primers dies, especialment si no s'ha detingut l'autor. • Instar el seguiment obligatori de la persona agressora mitjançant dispositius electrònics. • Control esporàdic dels moviments de la persona agressora. • Informar la víctima sobre les recomanacions que, per a aquest nivell de risc, s'estableixen en el disseny del Pla de Seguretat de l'annex II. 	<ul style="list-style-type: none"> • Contactes esporàdics amb persones de l'entorn de l'agressor i de la víctima: veïns, família, treball, llocs d'oci,...
EXTREM	<ul style="list-style-type: none"> • Vigilància permanent de la víctima, fins que les circumstàncies de l'agressor deixen de ser una amenaça imminent. • Control intensiu dels moviments de l'agressor, fins que deixen de ser una amenaça imminent per a la víctima. • En el seu cas, vigilància en entrada/eixida de centres escolars de filles o fills. • Disseny d'un Pla de Seguretat personalitzat per a cada víctima, sobre les mesures que, per a aquest nivell de risc, s'estableixen en el catàleg del Pla de Seguretat de l'annex II. 	

ANNEX II. Mesures d'Autoprotecció relatives al Pla de Seguretat personalitzat amb cada Víctima

Nivell de risc NO APRECIAT

1. Portar sempre un **telèfon mòbil**.
2. Crear una llista de telèfons d'**emergència i assistència**. Per exemple, dependències policials, unitat de violència domèstica, casa d'acollida, diferents organitzacions de víctimes, línia d'emergència, metge, i qualsevol altre contacte de confiança.
3. Conèixer els **drets** que l'assisteixen, i els **recursos** que té a la disposició en l'entorn pròxim.

Nivell de risc BAIX

4. Portar sempre el telèfon mòbil, amb la llista de número **de telèfon importants i d'emergència** en un lloc preferent: guardar els números d'emergència (112, 091, 062, i 092) en el dispositiu mòbil i vincular-los a tecles de marcació automàtica i ràpida.
5. Instal·lar l'app **AlertCops** (del ministeri d'Interior) en el mòbil, o altres aplicacions equivalents.
6. Fomentar la realització de cursos de defensa **personal**.

Nivell de risc MITJÀ

7. Portar fotocòpia de les disposicions judicials de protecció.
8. Millorar les mesures de seguretat en el domicili, sempre que l'agressor l'haja abandonat, com:
  - a. Canvi o reforç de panys a la porta d'entrada, i instal·lar-ne en altres habitacions i finestres.
  - b. Cada vegada que estiga a casa, deixar les claus posades per dins.
  - c. Instal·lació de vídeos porters, i adequar o col·locar espiells amb bona visibilitat.
  - d. Afegir llums addicionals en l'exterior.
  - e. Instal·lar detectors d'incendi i extintors.
  - f. Instal·lar sistemes d'alarma connectats amb CRA.
9. **Identificar persones del veïnat de més confiança** que poden ser contactades en cas d'emergència. Informar-los de la situació, i demanar-los que telefonen a les Forces i Cossos de Seguretat i acordar diferents senyals amb aquestes persones per a avisar: ex. si el telèfon sona dues vegades, la cortina està tancada o hi ha llum encesa, etc.
10. Mesures en relació al **telèfon o telèfon intel·ligent**, com:
  - a. Canviar els números de telèfon i sol·licitar a la companyia de telecomunicacions que no siguin inclosos en guies o llistats públics.
  - b. Instal·lar aplicacions de bloqueig o enregistrament de telefonades.
  - c. Bloquejar les telefonades i les comunicacions a través de qualsevol compte d'aplicació digital (WhatsApp, Line, etc.) dels números de l'agressor.
  - d. Si es produeix una comunicació, i es fan amenaces o insults, penjar-ho i comunicar-ho immediatament a les Forces i Cossos de Seguretat.
  - e. No atendre les telefonades de números desconeguts.
  - f. Tenir sempre activada la geolocalització.

11. **Ús segur de les noves tecnologies i de les xarxes socials.**
  - a. Restringir l'accés al seu perfil.
  - b. Triar un "Nick" en lloc de mostrar el nom autèntic.
  - c. No acceptar sol·licituds d'amistat de persones desconegudes o de l'entorn de l'agressor.
  - d. Seleccionar acuradament quina informació personal, fotografies i vídeos vol mostrar.
12. Mesures respecte a **centres escolars**, com:
  - a. Informar el col·legi de la situació i, si escau, informar de les mesures judicials en vigor.
  - b. Informar el col·legi si fa una reunió amb famílies, que no es convoque el pare i la mare junts.
13. Mesures **en el lloc de treball**, com:
  - a. Informar la persona responsable del centre de treball de la situació.
  - b. Si l'autor dels fets li telefona al treball o li envia algun tipus de missatge, guardar-los.
  - c. Ensenyar al personal de seguretat de l'empresa, responsables, direcció i companyes o companys de confiança una foto recent de l'agressor.
  - d. Mantenir una còpia de les mesures de seguretat en el lloc de treball.
14. Adoptar, si cal, les mesures més pertinents del Pla de Seguretat personalitzat amb menors.

Nivell de risc ALT

15. **Deixar el domicili.** Si es produeix el canvi de domicili, no facilitar la nova adreça a persones amb les quals no es confie, i sempre comunicar-ho a les Forces i Cossos de Seguretat encarregades de les mesures de protecció. En cas de romandre en el mateix domicili, adoptar noves rutines en els desplaçaments i en les eixides per a desenvolupar qualsevol activitat quotidiana.
16. Recomanacions de seguretat **en el lloc de treball.**
  - a. No utilitzar les mateixes rutes de trasllat al centre de treball o de tornada a casa.
  - b. Procurar no anar sola a desdejunar o menjar.
  - c. Demanar al personal de seguretat o a companyes o companys de confiança que l'acompanyen al cotxe o mitjà de transport. Procurar viatjar compartint el trajecte.
  - d. Si fóra possible, sol·licitar un canvi del centre de treball o d'horari, i assegurar que es garantisca la confidencialitat d'aquests canvis.
17. **Planificar i practicar una rutina de fugida d'emergència:**
  - a. Eixir del domicili ràpidament.
  - b. Si no es pot eixir, confinar-se en un lloc segur, anar a una habitació segura amb el dispositiu mòbil, on pugui tancar-se i telefonar a les Forces i Cossos de Seguretat.
  - c. Fer ús de les finestres per a cridar i sol·licitar auxili; i fins i tot per a escapar si fóra possible.
  - d. Mantenir-se allunyada de les dependències i habitacions del domicili on puguin haver-hi objectes perillosos (cuina, garatge, gimnàs, etc.).
  - e. Mantenir-se lluny de banys, armaris o àrees menudes on l'agressor pugui atrapar-la sense tenir cap eixida.
  - f. Tenir preparat un senyal amb menors o persones que hi haja en el domicili, perquè es confinen en un lloc segur o isquen de l'immoble per a demanar ajuda.

18. Tenir preparada una **bossa d'emergència** per si és necessari marxar-se precipitadament. Amagar-la en un lloc segur (per exemple, a la casa d'amistats o persones del veïnat), evitar amistats comunes amb l'agressor o els seus familiars. La bossa d'emergència podrà incloure:
- Documents essencials: d'identitat (passaports, certificats de naixement, targetes d'assegurança, etc.); relacionats amb l'habitatge (per exemple, d'arrendament, contracte de lloguer, títol de la terra); targetes o cartilles sanitàries, tant de la víctima com de menors a càrrec seu.
  - Claus de la casa, de l'automòbil i de l'oficina.
  - Adreces / números de telèfon de contactes importants.
  - Diners, llibretes bancàries i targetes de crèdit i dèbit.
  - Medicaments o prescripcions.
  - Peces de vestir i subministraments bàsics per a la víctima i els seus fills o filles.
  - Mantenir una petita quantitat de diners disponibles en tot moment per al transport (per exemple).
  - Tenir en tot moment un telèfon mòbil accessible.
19. Mantenir **contacte diari** amb les agents i els agents de les Forces i Cossos de Seguretat que n'estiguen encarregats de la protecció.

Nivell de risc EXTREM

En aquest nivell de risc s'observaran totes les mesures exposades anteriorment a més de l'establiment de protecció policial permanent en el seu entorn.